

Kedvenc énekeim 11.: Ho 152.

*Ó Jézus, emlékezni rád
A szívnek szent örömet ad.
De minden méznél édesebb
Szívünkben bírni Tégedet.*

János barátomnak föltűnt, hogy hiányzik néhány ének a Hozsannából. A tartalomjegyzék meg is adja, hogy melyek ezek. (20 ének, ebből 8 latin nyelvű.) Az ok valószínűleg az, hogy ezeket már sehol sem éneklik, vagy nem elég értékesek a megőrzésre.

A Hozsanna énekei további rostáláson estek át, amikor összeállították az Éneklő Egyház c. énekeskönyvet. Egyrészt további énekek maradtak ki, másrészt a megmaradtak egy részét „javították”. Pl. kimaradt a Ho 1, Ho 3. Javították a Ho 2-t. De nemcsak javították, hanem a 9 versszakból négyet el is hagytak. Ezeket kicsit sajnálom.

Egy szó mint száz, a Hozsanna továbbra is nélkülözhetetlen énekeskönyv számomra.

Mai kedvencem, a Ho 152, kiállta az idők próbáját. Módosítás nélkül került át az Éneklő Egyházba. (É 189. sz.) Már szerepelt az 1651-es Kisdi féle Cantus Catholici énekeskönyvben. Tehát több, mint 370 éves. Szövegét Szent Bernátnak tulajdonítják, aki 1090. és 1153. között élt. Ha ez igaz, akkor az ének szövege kb. 870 éves! Márpedig lehet benne valami igazság. Ezt olvasom Szent Bernát életrajzában (Szent István kiadó, 1984. 475. old.): „*Akár beszélsz, akár írsz, nem ízlik neked a szó, ha Jézus neve nem hangzik fel közben.*” – írja. *De ez a Krisztus embersége iránti bensőséges szeretet nem öncél, hanem arra szolgál, hogy a szív érzületét a szellemi szeretet, az agapé magasságaiba emelje. S ennek a szeretetnek a célja, hogy a lélek egyesüljön az Igével.*

Ennek a gondolatnak megtestesítője a Ho 152-es ének: Himnusz Jézus szent Nevének tiszteletére. Latin szövege az É 188-as ének: Jesu dulcis memoria. A Hozsannában a Sík Sándor féle fordítás áll. Babits Mihály fordítása így kezdődik:

*Jézus édes emlékezet,
te adsz szívünknek örömet.
Se méz, se semmi nem lehet
jelenlétednél édesebb.*

A teljes fordítás elérhető a neten: <https://www.arcanum.hu/hu/online-kiadvanyok/Verstar-verstar-otven-kolto-osszes-verse-2/babits-mihaly-17F97/forditasok-18FDE/clairvaux-i-szent-bernat-19128/ujjongsasa-jezus-nevere-19129/>

A Babits fordítás néhány sorát tartalmazza az É 140-es ének: *Úr Jézus, legszebb életút, tenálad lelkiünk révbe jut, hogy benned bízni mily nagy jó, a földön nincsen arra szó.* (Az ének dallama azonos az É 188-as dallamával, amely a himnusz latin szövegéből vett sorokból áll.)

Énekeink tulajdonképpen versbe foglalt imádságok. Általában úgy teljes és úgy egészséges, ha elejétől végéig elimádkozzuk. Hogy is nézne ki, ha az „Anyám tyúkját” vagy a „Cinege cipőjét” csak félig mondanánk el gyermekeinknek!

Csak hát a kántornak valahogy gazdálkodnia kell a versszakokkal, és nem mindig fér bele a liturgiába az összes versszak. Az egyik pap úgy gondolta – és nekem is ezt javasolta, - hogy inkább több ének legyen a misén, de mindegyikből csak 1-2 versszak. Nem kell az összes versszakot végig énekelni. A másik pap másként gondolta: amikor a kántor a Ho 152-es éneket énekelte áldoztatás alatt, és nem akarta megvárakoztatni sem a papot, sem a híveket azzal, hogy az összes versszakot eléneklie, ezért amint vége lett az áldoztatásnak, és a pap is mindent elrendezett, abbahagyta az éneket. Az utolsó versszakot már nem énekelte el. Ekkor a pap az oltártól fölszólt az organistának: „*Kántor úr! Van még egy versszak!*”

A kántorképzőn felhívták figyelmünket az utolsó versszakok fontosságára. Sok énekben a végidőkre irányítja figyelmünket, sok énekben a Szentháromság dicséretét zengi. Átnéztem a karácsonyi énekeket (Ho 15. – Ho 36.) A 21 ének között 6 végződik a Szentháromság dicséretével. (Ho 18, 20, 21, 22, 32, 35.) Ez kb. 28 %.

A Ho 152. ének utolsó versszaka így szól:

*Te légy, ó Jézus, örömünk,
Mennyeekben gazdag örökünk,
Te adj az égben koronát,
Most és örök időkhöz át.*

Számodra is legyen Jézus az öröm forrása, és nyerd el tőle az égi koronát majd a maga idejében!